2026. gada 25. septembrī

Neļausim Kremlim uzvarēt – saglabāsim sankcijas pret tiem, kas sekmē Krievijas karu

Mēs, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībnieki, nacionālo parlamentu ārlietu, Eiropas lietu un ES integrācijas komisiju priekšsēdētāji, paužam nopietnas bažas par Ališera Usmanova un Mihaila Fridmana svītrošanu no to personu saraksta, kurām piemēro Eiropas Savienības ierobežojošos pasākumus, kas pieņemti, reaģējot uz Krievijas agresiju pret Ukrainu.

Atgādinām, ka šīs personas saskaņā ar ES ierobežojošo pasākumu režīmu tika iekļautas sarakstā, jo tās sniedz Krievijas režīmam nozīmīgu finanšu un materiālo atbalstu. Gadu desmitiem tās ir guvušas tiešu labumu no Kremļa sistēmas, veicinājušas Ukrainas destabilizāciju un atbalstījušas ekonomisko pamatu, uz kura balstās Krievijas agresija pret Ukrainu.

ES Padome paskaidroja viņu iekļaušanu sarakstā pamatojuma izklāstā, kas pirmoreiz tika pieņemts ar Padomes 2022. gada 28. februāra Īstenošanas regulu (ES) 2022/336. Mihails Fridmans tika iekļauts sarakstā kā vadošs Krievijas finansists, kuram ilgstoši ir saikne ar Kremli un kurš bija iesaistījies Kremļa centienos panākt Krievijai noteikto sankciju atcelšanu. Ališers Usmanovs tika iekļauts sarakstā, jo viņam pieder un viņa kontrolē ir aktīvi nozīmīgos Krievijas ekonomikas nozares uzņēmumos, tostarp uzņēmumā "Metalloinvest" un "MegaFon", kas Krievijai nodrošina ievērojamus ieņēmumus. Pamatojoties uz minēto, Padome secināja, ka abas personas ir materiāli vai finansiāli atbalstījušas Krievijas lēmumu pieņēmējus, kas ir atbildīgi par Krimas aneksiju un tai sekojošo pilna mēroga karu pret Ukrainu, un guvušas labumu no tiem.

Svītrošana no saraksta rada nopietnas bažas par ES ierobežojošo pasākumu politikas konsekvenci, uzticamību un efektivitāti. Ikvienam lēmumam svītrot kādu personu no saraksta jābalstās uz rūpīgu un individuālu triju aspektu izvērtējumu, proti, kritērijiem iekļaušanai sarakstā, pierādījumiem, uz kuriem balstīta iekļaušana sarakstā, un jebkādiem turpmākiem notikumiem, kas varētu būt juridiski nozīmīgs pamats svītrošanai no saraksta. Mums nav zināms neviens šāds apstāklis attiecībā uz abām minētajām personām. Neviena no tām nav norobežojusies no Kremļa vai nosodījusi Krievijas karu pret Ukrainu.

Tādēļ aicinām ES dalībvalstu valdības un ES iestādes nodrošināt, lai lēmumi par Ališera Usmanova un Mihaila Fridmana iekļaušanu sarakstā vai svītrošanu no tā tiktu pieņemti, stingri pamatojoties uz piemērojamo tiesisko

regulējumu, pieejamiem pierādījumiem un noteiktajām pārskatīšanas procedūrām. Šādus lēmumus nedrīkst pieņemt kā daļu no politiskas, diplomātiskas vai divpusējas vienošanās, kas nav saistīta ar materiāltiesiskajiem kritērijiem iekļaušanai sarakstā. Sankciju atvieglošana apmaiņā pret piekāpšanos jautājumos, kas nav saistīti ar Krievijas rīcību, grauj paša režīma loģiku.

Šāda pieeja, svītrojot minētās personas no saraksta, varētu radīt arī bīstamu precedentu – tādējādi pārējiem tūkstošiem sarakstā iekļauto personu un trešajām valstīm, kas rīkojas to vārdā, tiek raidīts signāls, ka iekļaušanu sarakstā iespējams atcelt nevis rīcības maiņas dēļ, bet gan ilgstošas lobēšanas vai diplomātiska spiediena dēļ. Tas rosinātu jaunus pieprasījumus svītrot personas no saraksta, pakļautu atsevišķas dalībvalstis šantāžas riskam un mazinātu ES ierobežojošo pasākumu kopējo atturošo iedarbību.

Atzinīgi vērtējam Latvijas Republikas principiālo nostāju visu šo sarunu laikā un tās pieņemto lēmumu noteikt Ališeram Usmanovam un Mihailam Fridmanam nacionālos ierobežojošos pasākumus. Aicinām visas dalībvalstis, kurām ir tādas pašas bažas kā mums, nekavējoties sekot Latvijas piemēram.

Turklāt aicinām dalībvalstis saglabāt koordinētu un efektīvu sankciju politiku attiecībā uz visām personām, kuru rīcība joprojām atbilst piemērojamiem kritērijiem. Jebkāda režīma vājināšana jāvērtē, ņemot vērā to, kā šāda rīcība ietekmē Eiropas Savienības reakcijas uz Krievijas agresiju uzticamību un spēkā esošo pasākumu izpildi.

Eiropas Savienības ierobežojošo pasākumu politikai jāpaliek juridiski stabilai, uz pierādījumiem balstītai, konsekventai un efektīvi izpildāmai tik ilgi, kamēr saglabājas apstākļi, kuru dēļ šie pasākumi tika noteikti.

Cieņā

Žīgimants Paviļonis
Lietuvas Republikas Seima deputāts, Ārlietu komitejas priekšsēdētāja vietnieks, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" vadītājs

Ruslans Baranovs
Lietuvas Republikas Seima deputāts, Ārlietu komitejas loceklis, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībnieks

Ivanna Klimpuša-Cincadze
Ukrainas Augstākās Radas deputāte, Ukrainas integrācijas Eiropas Savienībā komitejas priekšsēdētāja, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībniece

Oleksandrs Merežko
Ukrainas Augstākās Radas deputāts, Ārpolitikas un starpparlamentārās sadarbības komitejas priekšsēdētājs, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībnieks

Agņeška Pomaska
Polijas Republikas Seima deputāte, Seima Eiropas Savienības lietu komisijas priekšsēdētāja, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībniece

Rihards Kols
Eiropas Parlamenta deputāts, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībnieks

Marko Mihelsons
Igaunijas Rīgikogu deputāts, Ārlietu komisijas priekšsēdētājs, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībnieks

Aleksi Jenti
Somijas parlamenta deputāts, Somijas un Ukrainas parlamentārās draudzības grupas priekšsēdētājs, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībnieks

Laurīns Kasčūns
partijas "Tēvzemes savienība – Lietuvas kristīgie demokrāti" priekšsēdētājs, bijušais Lietuvas aizsardzības ministrs

Sāra Nanni
Vācijas Bundestāga Aizsardzības komisijas locekle

Daiņus Žalims
Eiropas Parlamenta deputāts

Ēriks Nīless Kross
Igaunijas Rīgikogu deputāts, Krievijas ietekmes operāciju izmeklēšanas parlamentārās komisijas priekšsēdētājs, Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Juridisko jautājumu un cilvēktiesību komitejas priekšsēdētājs, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībnieks

Beata Jurika
Slovākijas Republikas Nacionālās padomes Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja vietniece

Fatmirs Mediu
Aizsardzības komisijas loceklis, bijušais Albānijas aizsardzības ministrs

Vadims Halaičuks
Ukrainas Augstākās Radas Eiropas Savienības integrācijas komitejas priekšsēdētāja vietnieks

Marija Kršková
Čehijas Republikas Parlamenta Deputātu palātas deputāte, Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja vietniece

Lija Kvartapelle
Itālijas parlamenta Ārlietu komisijas priekšsēdētāja vietniece

Larss Kristians Brasks
Dānijas parlamenta priekšsēdētāja vietnieks

Henrike Brandštetere
Austrijas parlamenta deputāte, Austrijas un Ukrainas parlamentārās draudzības grupas priekšsēdētāja, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībniece

Markuss Knuts
Dānijas parlamenta Ārlietu un aizsardzības komisijas priekšsēdētājs

Antons Hofreiters
Vācijas Bundestāga deputāts, Eiropas lietu komisijas priekšsēdētājs

Hristo Gadževs
Bulgārijas parlamenta Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja vietnieks

Hana Lahe
Igaunijas Republikas parlamenta deputāte

Pavels Fišers
Čehijas Republikas Senāta loceklis, Ārlietu, aizsardzības un drošības komitejas priekšsēdētājs

Mareks Ženīšeks
Čehijas Republikas Parlamenta Deputātu palātas deputāts, Ārlietu komisijas priekšsēdētāja vietnieks

Anna Sofija Alma
Zviedrijas Karalistes parlamenta deputāte, Ārlietu komisijas locekle, Zviedrijas Aizsardzības komisijas locekle, Ziemeļu padomes locekle, starpparlamentārā tīkla "Vienoti Ukrainai" dalībniece

Juris Viļums
Latvijas Republikas Saeimas frakcijas "Apvienotais saraksts" priekšsēdētājs

Gustavs Gētbergs
Zviedrijas parlamenta deputāts un Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas galvenais referents par demokrātisku Baltkrieviju

Evika Siliņa
Latvijas Republikas Saeimas Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja

Pavels Žāčeks
Čehijas delegācijas NATO Parlamentārajā asamblejā vadītāja vietnieks, Drošības un aizsardzības komisijas loceklis

Ināra Mūrniece
Latvijas Republikas Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdētāja

Aksels Veidts
Beļģijas Federālā parlamenta deputāts, Militāro operāciju komitejas priekšsēdētājs

Raimonds Bergmanis
Latvijas Republikas Saeimas deputāts, Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs

Orass Tinkinens
Somijas parlamenta deputāts, Somijas un Ukrainas parlamentārās draudzības grupas līdzpriekšsēdētājs

Heiki Auto
Somijas parlamenta deputāts, Aizsardzības komisijas priekšsēdētājs

Tomass Rēvekamps
Vācijas Bundestāga Aizsardzības komisijas priekšsēdētājs

Johanness Folkmans
Vācijas Bundestāga Ārlietu komisijas loceklis

Lucija Plavākova
Slovākijas Republikas Nacionālās padomes Cilvēktiesību komitejas priekšsēdētāja, ALDE partijas priekšsēdētāja vietniece un ALDE grupas Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā priekšsēdētāja vietniece

Pēters Tali
Igaunijas Rīgikogu Eiropas Savienības lietu komisijas priekšsēdētājs, Valsts aizsardzības komisijas priekšsēdētājs

Frederiks Petī
Francijas Nacionālās asamblejas deputāts, Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja vietnieks

Petrs Auštrevičs
Eiropas Parlamenta deputāts

Riho Terrass
Eiropas Parlamenta deputāts

Mihaels Gālers
Eiropas Parlamenta deputāts, Eiropas Parlamenta pastāvīgais referents Ukrainas jautājumos

Peka Toveri
Eiropas Parlamenta deputāts, Eiropas Parlamenta parlamentārās asociācijas komitejas priekšsēdētājs

Helmuts Brandšteters
Eiropas Parlamenta deputāts, Eiropas Parlamenta parlamentārās asociācijas komitejas priekšsēdētājs

Villijs Sevndāls
Eiropas Parlamenta deputāts, Eiropas Parlamenta parlamentārās asociācijas komitejas priekšsēdētājs